

Verksamhetsplan för SUHF 2026

Inledning

SUHF erbjuder, enligt förbundets stadgar, universitet och högskolor en gemensam arena för diskussioner och åtgärder. Det har till syfte att främja samråd och samverkan mellan universitet och högskolor och att agera i frågor av gemensamt intresse. Förbundet verkar för att universitet och högskolor ges goda ekonomiska och organisatoriska förutsättningar och därigenom kan bidra till att stärka demokratin och välbefinnandet i Sverige. Det arbetar i förhållande till statsmakter och andra organisationer i Sverige, liksom i förhållande till organisationer i Norden, Europa och världen i övrigt. SUHF arbetar genom framställningar, rekommendationer och uttalanden. Det initierar och genomför utredningar och liknande verksamheter.

Verksamhetsplanen behandlar inte i detalj alla insatser och aktiviteter som ska genomföras under det kommande året. Det ska även finnas beredskap att hantera och bevaka olika initiativ, förslag och beslut från statsmakterna och olika organisationer.

Arbetsformer

Förbunds församlingen är SUHF:s högsta beslutade organ. Förbunds församlingen utser styrelse och presidium. SFS inbjuds att adjungera en person från sitt presidium i styrelsen.

Till förbundets förfogande finns ett kansli om fem personer. Kansliet leds av en generalsekreterare. Till kansliet finns även ett antal personer anknutna på tidsbegränsade uppdrag på deltid.

SUHF bedriver en stor del av arbetet inom olika typer av arbetsgrupper. Arbetsgrupperna består huvudsakligen av personer från medlemslärosätena. SFS inbjuds att utse representanter i relevanta arbetsgrupper. Resekostnader och arbetstid betalas av arbetsgivaren.

Arbetsgrupperna kan delas in i två olika kategorier: expertgrupper och arbetsgrupper. Under 2026 kommer följande grupper att vara verksamma:

1. *Expertgrupper* (grupper med fleråriga uppdrag) med undergrupper:
 - Expertgruppen för analys
 - Expertgruppen för arbetsgivarfrågor
 - Expertgruppen för arkiv- och informationshantering
 - Expertgruppen för ekonomifrågor
 - o Redovisningsrådet
 - Expertgruppen för etikfrågor
 - o Arbetsgruppen för disciplinärenden
 - o Arbetsgruppen för etikfrågor inom konstnärlig forskning

- Expertgruppen för fastighetsfrågor
- Expertgruppen för högskolepedagogik
- Expertgruppen för internationaliseringsfrågor
 - Arbetsgruppen för EU-frågor inom forskning, utbildning och innovation
 - EUI-utskottet
 - SUHF:s rådgivande grupp för globala relationer
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor
 - Arbetsgruppen för kvalitet i administrationen
- Expertgruppen för lärarutbildning
 - Arbetsgruppen för rekommendation gällande kursen Vidareutveckling och analys av kvalitet i undervisning (VAK)
- Expertgruppen för lärosätesbiblioteken
 - Arbetsgruppen för bibliometri
 - Arbetsgruppen för AI och lärosätesbibliotek
- Expertgruppen för professionsutbildningar inom hälso- och sjukvården
- Expertgruppen för studieadministrativa frågor
 - Nationella bedömningsgruppen för antagning (NBA)
 - Arbetsgruppen för riktat pedagogiskt stöd
- Expertgruppen för säkerhetsfrågor
 - Arbetsgruppen för cybersäkerhetsreglering (NIS2)
 - Arbetsgruppen för litiumjonbatterier

2. *Arbetsgrupper* (ad hoc-grupper för enskilda uppdrag eller utredningar):

- Arbetsgruppen för AI
- Arbetsgruppen för meritbedömningar
- Förhandlingsgruppen för avtal mellan SUHF och Bonus Copyright Access (vilande)
- Förhandlingsgruppen för UHR-överenskommelser (vilande)
- Nationell arena för samverkan för professionsprogrammet (NASP)
- Referensgruppen för European Open Science Cloud (EOSC)
- Samverkansgruppen mellan SUHF och Migrationsverket
- Samverkansgruppen mellan SUHF och Myndigheten för yrkeshögskolan
- Samverkansgruppen mellan SUHF och Skolverket
- Samverkansgruppen mellan SUHF och Universitets- och högskolerådet
- Samordningsgruppen för öppen vetenskap
 - Arbetsgruppen för öppen vetenskap
- SUHF:s grupp för samverkan och innovationsfrågor

Dessutom driver SUHF utbildningar med därtill kopplade arbetsgrupper, Styrgruppen för SUHF:s program för ledare i akademien (HeLP-programmet och Rektorsprogrammet) samt Styrgruppen för det administrativa ledarskapsprogrammet. Ytterligare ad-hoc grupper kan behöva tillsättas.

Deltagandet av personer verksamma vid lärosätena personer i expert- och arbetsgrupper är en värdefull och absolut förutsättning för att SUHF ska fungera. Kansliet utför i allmänhet en samordnande funktion i de olika gruppernas arbete.

SUHF bemannar också arbetsgrupper inom andra organ och myndigheter, som till exempel Kungliga biblioteket eller Universitets- och högskolerådet. Beslut om deltagande och bemanning av dessa grupper fattas av presidiet, i allmänhet efter beredning i berörda expertgrupper.

SUHF nominerar dessutom representanter från universitets och högskolesektorn. Det gäller exempelvis nationella råden för specialisttjänstgöring, olika nämnder såsom expertgruppen för oredlighet i forskning och skolforskningsnämnden samt ett antal referensgrupper eller liknande som tillsätts av olika myndigheter och organ.

Förbundets ekonomi

SUHF:s centrala verksamhet (kansliet) finansieras av medlemsavgifterna. Kostnaderna består av utgifter för kansli, presidium, vissa konsulter med mera. Avgiften för varje enskilt medlemslärosäte beräknas i proportion till lärosätets omslutning året före.

Enligt beslut vid förbunds församlingen i oktober 2021 ska medlemsavgifterna årligen uppräknas med ett index som baseras på förändringar av lärosätenas totala omslutning (procentsatsen räknas ut som ett medelvärde på en rullande fyraårsperiod). Medlemsavgifterna för 2026 kommer därmed att uppgå till 2025 års nivå multiplicerat med ett index (9,9 miljoner kronor * index). Utöver detta tillkommer budget för förbundets analysverksamhet, där beslut fattas i särskild ordning. Varje enskilt lärosätes bidrag till budgeten räknas ut på motsvarande sätt som för medlemsavgiften.

SUHF har utöver kanslifunktionen två verksamhetsgrenar – ledarprogrammen och konferensverksamheten – som i stort finansieras på annat sätt. Ledarprogrammen finansieras av deltagarnas avgifter som är beräknade så att programmen, över tid, är självfinansierade. Konferensverksamheten har utvecklats över tid med målet att bli ”i stort sett” självfinansierad. Dock finns ett antal konferenser där deltagaravgift inte är lämplig och kostnaden får bäras av medlemsavgifterna. Det gäller bland annat dialogseminariet med forskningsfinansiärer och arrangemangen i Almedalen. En flexibilitet vad gäller finansieringen av konferensverksamheten behövs.

Sammantaget bedöms förbundet ha intäkter och kostnader för 2026 på omkring 17,9 mnkr. Därav beräknas intäkter och kostnader för den centrala verksamheten uppgå till omkring 12,9 mnkr. Intäkter och kostnader för ledarprogrammen beräknas till 4,5 mnkr och för konferensverksamheten till 0,5 mnkr.

Verksamhetsplanens upplägg

Följande verksamhetsplan är uppbyggd på samma sätt som SUHF:s manifest *Framtiden börjar nu*. Manifestet består av fyra delar: Framtidens utmaningar, kompetens, dialog och profil.

De insatser och aktiviteter som föreslås har placerats under den rubrik där de tydligt hör hemma, men många har inverkan på flera områden. Insatser och aktiviteter är inte uppställda i prioritetsordning.

Framtidens utmaningar

I manifestets inledning Framtidens utmaningar betonas samhällsutmaningarna och högskolans roll relativt dessa. Universitet och högskolor ska vara självständiga, stå nära det övriga samhället och vara till för alla.

SUHF kommer fortsatt behöva hantera konsekvenserna av den geopolitiska situationen, dess ekonomiska följdverkningar, liksom de globala utmaningarna.

Nedan anges ett antal områden där SUHF ska arbeta under 2026 för att bidra till att högskolans roll förtydligas och att goda förutsättningar finns för alla att ta del av högre utbildning.

SUHF ska arbeta för förändringar som är inriktade mot att förbättra lärosätenas möjligheter att utvecklas för att möta den komplexa kravbilden och samtidigt behålla den hittills så framgångsrika akademiska modellen.

I hög grad syftar det till att skapa förutsättningar för mångfald och variation inom systemet och att ge lärosätena rådighet över sin verksamhet. En minskad direktstyrning kompletterad med uppföljning och tydligt ansvarstagande från lärosätena ökar förutsättningarna för att ta tillvara den kreativitet och vilja som finns vid varje lärosäte.

För att stödja en utveckling i denna riktning ska SUHF under 2026 bland annat arbeta med nedanstående:

- SUHF ska inom ramen för lärosätenas autonomi föra debatt och genomföra seminarier och hearings. Här ingår fortsatt påverkansarbete utifrån förbundets ställningstaganden. I arbetet kommer de analyser som förbundet har genomfört att vara viktiga underlag.
- SUHF ska arbeta för att forskningens och den högre utbildningens frihet och lärosätens rätt till självbestämmande ska skyddas i lag.
- SUHF ska ta fram en kodex för svenska universitet och högskolor.
- SUHF ska verka för nationellt ansvarstagande genom ökat samarbete mellan lärosäten inom utbildning och forskning.
- SUHF ska arbeta med att förmedla det unika värdet av akademisk utbildning.
- SUHF ska arbeta med att synliggöra lärosätenas bidrag till samhällets välfärd och utveckling, liksom dess genomslag.
- SUHF ska med olika medel påverka och arbeta med de frågor som lyfts i tidigare och kommande forskningspolitiska propositioner.
- SUHF ska fortsatt arbeta med frågor kring högskolans styrning och resurstilldelning.
- SUHF ska verka för förstärkta utbildningsprislappar för att säkerställa utbildningens kvalitet.
- SUHF ska fortsatt ha en egen analyskapacitet.
- SUHF ska verka för att spridning av kunskap är fri och tillgänglig för alla genom öppen vetenskap.
- SUHF ska verka för implementering av de globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030 och klimatrampverk för lärosätena.

- SUHF ska ta fram alternativa hyresmodeller för lokaler för att motverka oproportionerligt höga hyror.
- SUHF ska arbeta med strategiska frågor rörande internationalisering. Detta inkluderar arbetet med ansvarsfull internationalisering. På europeisk nivå ska SUHF särskilt bevaka EU-satsningar som kommande ramprogram för forskning, Erasmus+, Europauniversitet (EUI) och EOSC samt Bolognaprocessen.
- SUHF ska fortsatt delta i och aktivt påverka samarbetet inom NUS, EUA och IAU.

Kompetens

I manifestets avsnitt om Kompetens betonas akademisk frihet och ansvar med kollegial öppenhet och gemensam prövning utifrån ett ansvarsfullt ledarskap.

För att stödja en utveckling i denna riktning ska SUHF under 2026 bland annat arbeta med nedanstående:

- SUHF ska fortsätta arbetet med kvalitetsfrågor för utbildning, forskning och administration. Lärosätenas eget ansvarstagande för kvalitetsarbetet inom all verksamhet ska vara i fokus. Detta innefattar även internationellt kvalitetsarbete.
- SUHF ska stödja och synliggöra sektorns gemensamma ansvarstagande för kompetensförsörjningen.
- SUHF ska verka för att möta samhällets behov av kompetens inom säkerhetsområdet och totalförsvaret.
- SUHF ska följa arbetet kring regeringsuppdraget till alla myndigheter kring jämställdhetsintegrering samt verka för att jämställdhetsfrågor ska finnas med på agendan vid olika möten och seminarier.
- SUHF ska genomföra olika konferenser med olika inriktningar för personal inom högskolan, såväl digitala som fysiska. Nytt för 2026 är en konferens för HR-funktionen.
- SUHF ska stärka och utveckla Rektorsprogrammet, HeLP-programmet och det administrativa ledarskapsprogrammet. I arbetet med ledarprogrammen ingår att söka de bästa formerna för att säkerställa lika villkor och mångfald i det högsta akademiska och administrativa ledarskapet. Centrala frågor kring ledarskap och arbetsgivarrollen som framkommer inom ledarprogrammen ska ligga till grund för särskilda aktiviteter. Koordinering ska ske med andra aktörer med ansvar för ledarskapsutveckling i staten.
- SUHF ska fortsätta arbetet med arbetsgivarfrågor och dialogen med Arbetsgivarverkets olika organ. En central fråga är strategisk kompetensförsörjning avseende all personal inom högskolan.
- SUHF ska verka för bättre möjligheter att attrahera, rekrytera och behålla nationella och internationella medarbetare och studenter.

- SUHF ska fortsätta arbetet med det gemensamma ramverket för meritbedömningar.
- SUHF ska arbeta med frågor med anknytning till genusbaserad utsatthet, liksom hat och hot-relaterade frågor. Högskolan vara en säker plats för anställda och studenter.
- SUHF ska aktivt arbeta med att stärka och stödja sektorns arbete med forskningsetiska frågor, hantering av konsekvenser av oredlighet och att främja god forskningssed, liksom stödja arbetet kring disciplinfrågor. Särskilt fokus ska ligga på att följa arbetet i Nämnden för prövning av oredlighet i forskning, Etikprövningsmyndigheten och Överklagandenämnden för högskolan. Ett särskilt arbete ska genomföras gällande etikfrågor inom konstnärlig forskning.

Dialog

Manifestet slår fast att ny kunskap och nya insikter bara kan vinnas då modet att utmana finns. Det är kärnan i avsnittet Dialog. Det gäller dialog inom och mellan discipliner och med övriga samhället.

Nedan ges exempel på hur SUHF under 2026 ska arbeta med områden som stödjer olika former av dialog.

- SUHF ska vara en arena för diskussioner och ställningstagande i högskolepolitiska frågor. SUHF:s påverkansarbete handlar dels om att ta en aktiv roll gentemot omvärlden och proaktivt bearbeta politiska och andra aktörer i frågor där högskolesektorn har en enad hållning. Det inkluderar att följa upp de förslag och reformer som regering, riksdag och myndigheter samt olika europeiska organ lägger fram.
- SUHF ska uttala sig i sektorsgemensamma frågor där det råder tillräcklig samsyn.
- SUHF ska föra aktiv dialog kring uppdragen om öppen vetenskap med Kungliga biblioteket och Vetenskapsrådet, liksom även med övriga forskningsfinansiärer. Vidare ska SUHF aktivt stödja förhandlingarna med förlagen genom Bidsamkonsortiet.
- SUHF ska fortsätta dialogen med Myndigheten för yrkeshögskolan och arbeta för klargörande av gränsdragningar, validering och övergångsmöjligheter mellan de båda postgymnasiala utbildningsformerna.
- SUHF ska gällande skol- och lärarutbildningsfrågor föra aktiv dialog med Skolverket och skolhuvudmän kring bland annat det nationella professionsprogrammet och den kommande lärarutbildningsreformen. Arbetet genomförs till stor del inom NASP och VAK-gruppen.
- SUHF ska föra aktiv dialog med Migrationsverket gällande frågor om uppehållstillstånd för studenter, doktorander och forskare. Samverkan fortsätter och breddas att även omfatta *Work in Sweden*.
- SUHF ska aktivt engagera sig i arbetet med det nationella vårdkompetensrådet.

- SUHF ska föra aktiv dialog med Universitets- och högskolerådet och Universitetskanslersämbetet i de frågor som berör högskolan.
- SUHF ska stödja etableringen Unidig.
- SUHF:s presidium, styrelse och kansli ska ha löpande kontakter med företrädare för riksdagens partier, Regeringskansliet, myndigheter, studentorganisationer, andra organisationer och EU-parlamentet. Detta sker genom formella och informella möten samt genom deltagande i olika seminarier och konferenser.
- SUHF ska fortsatt verka för att forskning och utbildning kan bedrivas med full kostnadstäckning.
- SUHF ska samla företrädare för sektorn till diskussioner i angelägna frågor. Ett dialogseminarium mellan lärosäten och forskningsfinansiärer ska genomföras årligen, i januari.
- SUHF ska föra dialog med omställningsorganisationerna och arbetsmarknadens parter kring kompetensförsörjning och livslångt lärande.
- SUHF medverkar under Almedalsveckan. Förbundet kan även komma att delta i andras arrangemang för att föra sektorns talan.
- SUHF:s lokaler ska upplåtas för att underlätta medlemmarnas behov av mötesplatser i Stockholm. Följande principer ska gälla: SUHF ska gynna samarbeten, främst mellan lärosäten. SUHF ska i första hand stödja lärosäten som inte har tillgång till andra lokaler i Stockholmsområdet. Styrelsen och SUHF:s arbetsgrupper har prioritet. I mån av plats har lärosätenas ledningsgrupper och samarbetsgrupper möjlighet att låna lokalerna.

Profil

Det betonas i manifestets avsnitt Profil att behovet av olika utbildnings- och forskningsmiljöer ökar. Det behövs därför ett högskolelandskap som motsvarar detta behov. Ett diversifierat landskap där lärosätena värderas, utvärderas och finansieras utifrån de egna premisserna.

För att bidra till ökade möjligheter till profilering ska SUHF under 2026 bland annat arbeta med nedanstående:

- SUHF ska verka för en anpassad offentlig organisationsform.
- SUHF ska verka för minskat beroende av extern finansiering.
- SUHF ska verka för minskad politisk styrning av utbildningsutbudet.
- SUHF ska verka för minskad kontroll och byråkratisering av högskolesektorn.
- SUHF ska verka för ökat gemensamt ansvarstagande genom samarbete mellan lärosäten.

- SUHF ska verka för kvalitetssystem som gynnar mångfald inom såväl utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå som forskning.
- Fortsätta arbetet med styrning för mångfald genom ett uthålligt styr- och resursfördelningssystem.
- SUHF ska verka för förståelsen av ett dynamiskt och diversifierat högskolelandskap i arbetsgrupper, ledarprogram och i kommunikation med externa parter.